

เลขที่.....๔๐.....

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study)

เรื่อง โครงการชวนหนูฟังนิทาน

จัดทำโดย นางฐิติพร เดชศิริ

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สังกัด ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จี๊ด – ทองคำ บำเพ็ญ
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๕

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ชื่อเรื่อง โครงการชวนหนูฟังนิทาน

๒. หลักการและเหตุผล

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติชี้ว่า ปัจจุบันเด็กไทยมีอัตราการอ่านหนังสือลดลง เฉลี่ยเพียง ๒ - ๕ เล่มต่อปี และยิ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน เช่น สิงคโปร์และเวียดนาม ซึ่งมีสถิติค่าการอ่านหนังสือเฉลี่ย ๕๐ - ๖๐ เล่มต่อปีซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานว่า พฤติกรรมการอ่านหนังสือมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของประชากรและระดับการศึกษา (<http://m.thairath.co.th/content/L>) การอ่านหนังสือหรือนิทานให้ลูกฟังมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเปรียบเหมือนอาหารสมอง และอาหารใจของลูก โอนส์ไต้ลกล่าวไว้ว่า ถ้าอยากให้ลูกฉลาด คุณพ่อคุณแม่ควรจะเล่านิทานให้ลูกฟังเป็นประจำ ด้วยเสียงตนเอง ใช้ภาษาที่ดีเวลาเล่าความรู้สึกรักของผู้เล่าจะผ่านไปสูตัวลูก ความรู้สึกร่วมกันระหว่างพ่อแม่และเด็กระหว่างการเล่านิทาน เปรียบเหมือนสายใยผูกพันระหว่างพ่อแม่ลูก ลูกจะได้รับการพัฒนาทักษะ การฟังและการพูด สร้างจินตนาการแก่เด็ก ผูกสมาธิ ให้เด็กรู้จักสำรวจและให้จดจ่อกับเรื่องที่ฟัง ซึ่งเป็นพื้นฐาน การเตรียมความพร้อม ด้านการอ่านหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้แก่เด็กไปพร้อมกัน (www.sk-ohospital) จากการทำ swot ภายในองค์กรพบว่า ในปีพ.ศ.๒๕๕๓ เป็นต้นมาศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จี๊ด - ทองคำ บำเพ็ญได้จัดทำนวัตกรรมเรื่องความรู้คู่บัตรคิวขึ้นสำหรับผู้มารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี เพื่อให้ผู้ปกครองที่พาเด็กมารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี มีความพึงพอใจต่อการมารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จี๊ด - ทองคำ บำเพ็ญได้มีการพัฒนารูปแบบความรู้คู่บัตรคิวให้มีความสวยงามมากขึ้น ซึ่งยังมีการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้ปกครองที่พาบุตรหลานมารับบริการและเด็กๆเหมือนเช่นเดิมความพึงพอใจในการมารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จี๊ด - ทองคำ บำเพ็ญ มีจำนวนร้อยละ ๘๕ ในปีพ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้มารับบริการคลินิกเด็กดี ของศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จี๊ด - ทองคำ บำเพ็ญ มีจำนวน ๑๐๐๐ คน ในปีพ.ศ. ๒๕๕๕ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จี๊ด - ทองคำ บำเพ็ญ ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมบริการที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้นเพื่อพัฒนางานในคลินิกสุขภาพเด็กดี อีกทั้งมีเจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมเทคนิคการสื่อสารและการพูด,รวมทั้งการได้รับบริจาคหนังสือนิทานจากภาคเอกชน และเห็นความสำคัญของการอ่าน,การเล่านิทานให้เด็กฟัง จึงได้จัดทำ โครงการชวนหนูฟังนิทานขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมให้แก่เด็ก ทำให้เด็กสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพเพื่ออนาคตของประเทศไทยในวันข้างหน้าสืบต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเตรียมความพร้อมปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก
๒. เพื่อพัฒนาทักษะการฟังฝึกสมาธิและส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ให้แก่เด็ก
๓. เพื่อเป็นการจัดบริการที่ดีให้แก่ผู้มารับบริการ ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน สร้างจินตนาการแก่ผู้ฟัง
๔. เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำเทคนิคการเล่านิทานไปใช้กับบุตรหลานของตนเองได้

๔. เป้าหมาย

เด็กและผู้ปกครองที่มารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดีของศูนย์บริการสาธารณสุข
จิต – ทองคำ บำเพ็ญ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒ และ ๔ ของเดือน ๓๘

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

จากทฤษฎีทางสติปัญญาของพือาเจต์ (พิมพารณ์ กลั่นกลิ่น และจิตติมา สุขเลิศตระกูล (๒๕๔๗ :๖) ซึ่งเชื่อว่าความรู้เกิดจากที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดกระบวนการทางสติปัญญาที่จะรับข้อมูลเข้ามาสู่โครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ และปรับขยายข้อมูลที่มีอยู่ให้เข้ากับข้อมูลใหม่ที่ได้รับ ทำให้เกิดการเรียนรู้หรือประสบการณ์ใหม่เมื่อกระบวนการ รับรับเข้าและปรับขยายอยู่ในภาวะสมดุลก็จะนำไปสู่การพัฒนาสติปัญญาของแต่ละบุคคล และทฤษฎีวุฒิภาวะของกิลเซล (พิมพารณ์ กลั่นกลิ่นและ จิตติมา สุขเลิศตระกูล (๒๕๔๗ : ๑) ซึ่งอธิบายไว้ว่าพฤติกรรมเป็นเครื่องวัดพัฒนาการเด็ก โดยแบ่งพัฒนาการออกเป็น ๔ ด้าน คือ พัฒนาการด้านก ล้ามเนื้อมัดใหญ่ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กหรือการปรับตัว พัฒนาการด้านภาษา พัฒนาการด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง หากการนำความรู้ ทฤษฎีพัฒนาการมาใช้ในการดูแลเด็กหรือให้คำแนะนำ บิดามารดา ผู้เลี้ยงดู ให้เข้าใจในพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยอย่างเหมาะสมที่จะทำให้เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการที่ดี

นฤมล พงษ์ประเสริฐ ได้ศึกษารูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่พ่อแม่ผู้ปกครองใช้ในการส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่

๑. การเลือกหนังสือที่เหมาะสม
๒. การจัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน
๓. การเปิดโอกาสให้ลูกได้เลือกหนังสือที่ตนเองชื่นชอบ
๔. การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้บุตรหลาน

๕. การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม

๖. การยกตัวอย่างอย่างสำเร็จหรือประโยชน์จากการอ่าน

กิจกรรมที่พ่อแม่ผู้ปกครองใช้ในการส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่

๑. การกระตุ้นพัฒนาการในช่วงตั้งครรภ์
๒. การกระตุ้นพัฒนาเพื่อการเรียนรู้
๓. การใช้เวลาในการอ่านหนังสือร่วมกันในครอบครัว
๔. การพาบุตรหลานไปร้านหนังสือและ/หรือห้องสมุด

วิธีการที่พ่อแม่ผู้ปกครองใช้ในการส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่

๑. การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของบุตรหลาน
๒. การให้เด็กเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้
๓. การกระตุ้นหรือการใช้สิ่งเสริมแรง
๔. การจัดการพฤติกรรมเชิงบวก (<http://pkp.sfu.ca/ojs/>)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social-learning theory) ของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura)

บันดูรามีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ (Bandura ๑๙๖๓) จึงเรียกรู้จากการสังเกตว่า “การเรียนรู้โดยการสังเกต” หรือ “การเลียนแบบ” และเนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวอยู่เสมอ บันดูราอธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน บันดูรา (๑๙๖๙, ๑๙๗๑) พบว่า สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ด้วยการสังเกต คือ ผู้เรียนจะต้องเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยเฉพาะ และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้เรียนจะต้องมีการเข้ารหัส (Encoding) ในความทรงจำระยะยาวได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้เรียนต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร และจะต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วย (metacognitive) บันดูรา Bandura, ๑๙๘๖ จึงสรุปว่า การเรียนรู้โดยการสังเกตจึงเป็นกระบวนการทางารรู้คิดหรือพุทธิปัญญา (Cognitive Processes) การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ (Observational Learning หรือ Modeling) บันดูรา (Bandura) มีความเห็นว่าทั้งสิ่งแวดล้อม และตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่า ๆ กัน บันดูรากล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราอยู่เสมอการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเราส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นในโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์หรืออาจจะเป็นรูปภาพการ์ตูนหนังสือก็ได้ นอกจากนี้ คำบอกเล่าด้วยคำพูดหรือข้อมูลที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก็เป็นตัวแบบได้ การเรียนรู้โดยการสังเกตไม่ใช่การลอกแบบจากสิ่งที่สังเกตโดยผู้เรียนไม่คิด คุณสมบัติของผู้เรียนมีความสำคัญ เช่น ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถที่จะรับรู้สิ่งเร้า และสามารถสร้างรหัสหรือกำหนดสัญลักษณ์ของสิ่งที่สังเกตเก็บไว้ในความจำระยะยาว และ

สามารถเรียกใช้ในขณะที่ผู้สังเกตต้องการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ บันดูราได้เริ่มทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบ ตั้งแต่ปี ค .ศ. ๑๙๖๐ เป็นต้นมา ได้ทำการวิจัยเป็นโครงการระยะยาว และได้ทำการพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ละอย่าง โดยใช้กลุ่มทดลองและควบคุมอย่างละเอียด และเป็นขั้นตอน ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของการวิจัยที่บันดูราและผู้ร่วมงานเกี่ยวกับ การเรียนรู้โดยการสังเกต ผลการวิจัยที่ได้รับความสนใจจากนักจิตวิทยาเป็นอันมาก และมีผู้นำไปทำงานวิจัยโดยใช้สถานการณ์แตกต่างกันไป ผลที่ได้รับสนับสนุนข้อสรุปของศาสตราจารย์บันดูราเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกต การทดลองอันแรกโดย บันดูรา และ ร็อส (Bandural, Roos, ๑๙๖๑) เป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยการสังเกต บันดูราและผู้ร่วมงานได้แบ่งเด็กออกเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้เห็นตัวอย่างจากตัวแบบที่มีชีวิต แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กกลุ่มที่สองมีตัวแบบที่ไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และเด็กกลุ่มที่สามไม่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรมให้ดูเป็นตัวอย่าง ในกลุ่มมีตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวการทดลองเริ่มด้วยเด็กและตัวแบบเล่นตุ๊กตา (Tinker Toys) สักครู่หนึ่งประมาณ ๑ - ๑๐ นาที ตัวแบบลุกขึ้นต้อย เตะ หุบ ตุ๊กตาที่ทำด้วยยางแล้วเป่าลม ฉะนั้นตุ๊กตาจึงทนการเตะต้อยหรือแม้ว่าจะนั่งทับหรือยืนก็ไม่แตก สำหรับเด็ก กลุ่มที่สอง เด็กเล่นตุ๊กตาใกล้ ๆ กับตัวแบบ แต่ตัวแบบไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวให้ดูเป็นตัวอย่าง เด็กกลุ่มที่สามเล่นตุ๊กตาโดยไม่มีตัวแบบ หลังจากเล่นตุ๊กตาแล้วแม่ผู้ทดลองพาเด็กไปคู่มือที่มีตุ๊กตาที่น่าเล่นมากกว่า แต่บอกว่าห้ามจับตุ๊กตา เพื่อจะให้เด็กรู้สึกคับข้องใจ เสร็จแล้วนำเด็กไปอีกห้องหนึ่งที่ละคน ซึ่งมีตุ๊กตาหลายชนิดวางอยู่ และมีตุ๊กตayangที่เหมือนกับตุ๊กตาที่ตัวแบบเตะต้อยและหุบรวมอยู่ด้วย ผลการทดลองพบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เตะต้อยหุบ รวมทั้งนั่งทับตุ๊กตayangเหมือนกับที่สังเกตจากตัวแบบแสดงและค่าเฉลี่ย (Mean) ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงโดยเด็กกลุ่มนี้ทั้งหมดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามการทดลองที่สองก็เป็นกา รทดลองของบันดูรา และ ร็อส (๑๙๖๓) วิธีการทดลองเหมือนกับการทดลองที่หนึ่ง แต่ใช้ภาพยนตร์แทนของจริง โดยกลุ่มหนึ่งดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว อีกกลุ่มหนึ่งดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลของการทดลองที่ได้เหมือนกับการทดลองที่หนึ่ง คือ เด็กที่ดูภาพยนตร์ที่มีตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว าวมากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่ดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบไม่แสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว บันดูรา และ เม็นลอฟ (Bandural & Menlove, ๑๙๖๘) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งมีความกลัวสัตว์เลื้อย เช่น สุนัข จิ้งจก ระทั้งพยายามหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิสัมพันธ์กับสัตว์เลื้อย บันดูรา และ เม็นลอฟได้ให้เด็กกลุ่มหนึ่งที่มีความกลัวสุนัขได้สังเกตตัวแบบที่ไม่กลัวสุนัข และสามารถจะเล่นกับสุนัขได้อย่างสนุก โดยเริ่มจากการค่อย ๆ ให้ตัวแบบเล่น ตะ และพูดกับสุนัขที่อยู่ในกรงจนกระทั่งในที่สุดตัวแบบเข้าไปอยู่ในกรงสุนัข ผลของการทดลองปรากฏว่าหลังจากสังเกตตัวแบบที่ไม่กลัวสุนัข เด็กจะกล้าเล่นกับสุนัขโดยไม่กลัว หรือพฤติกรรมของเด็กที่กล้าที่จะเล่นกับสุนัขเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมที่แสดงว่ากลัวสุนัขจะลดน้อยไป การทดลองของบันดูราที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ โดยการใช้การสังเกตหรือเลียนแบบมีผู้นำไปทำซ้ำ ปรากฏผลการทดลองเหมือนกับบันดูราได้รับ นอกจากนี้มีนักจิตวิทยาหลายท่านได้ใช้แบบการเรียนรู้ โดยวิธีการสังเกตในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ความคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา

๑. บันดูราได้ให้ความสำคัญของการ ปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้ก็เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน

สรุปว่าพฤติกรรมของมนุษย์อาจจะแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท

- ๑ พฤติกรรมสนองตอบที่เกิดจากการเรียนรู้ ผู้ซึ่งแสดงออกหรือกระทำสม่ำเสมอ
- ๒ พฤติกรรมที่เรียนรู้แต่ไม่เคยแสดงออกหรือกระทำ
- ๓ พฤติกรรมที่ไม่เคยแสดงออกทางการกระทำ เพราะไม่เคยเรียนรู้จริง ๆ

ขั้นของการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบ บันดูรากล่าวว่า การเรียนรู้ทางสังคมด้วยการรู้คิดจากการเลียนแบบมี ๒ ขั้น คือ ขั้นแรกเป็นขั้นการได้รับมาซึ่งการเรียนรู้ (Acquisition) ทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ ขั้นที่ ๒ เรียกว่าขั้นการกระทำ (Performance) ซึ่งอาจจะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ การแบ่งขั้นของการเรียนรู้แบบนี้ทำให้ทฤษฎีการเรียนรู้ของบันดูราแตกต่างจากทฤษฎีพฤติกรรมนิยมชนิดอื่น ๆ โดยการสังเกตบันดูรา (Bandura, ๑๙๗๗) ได้อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบว่ามีทั้งหมด ๔ อย่างคือ

๑. กระบวนการความเอาใจใส่ (Attention)
๒. กระบวนการจดจำ (Retention)
๓. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง (Reproduction)
๔. กระบวนการการจูงใจ (Motivation)

ปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต

๑. ผู้เรียนจะต้องมีความใส่ใจ (Attention) ที่จะสังเกตตัวแบบ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงโดยตัวแบบจริงหรือตัวแบบสัญลักษณ์ ถ้าเป็นการอธิบายด้วยคำพูดผู้เรียนก็ต้องตั้งใจฟังและถ้าจะต้อ งอ่านคำอธิบายก็ต้องมีความตั้งใจที่จะอ่าน
๒. ผู้เรียนจะต้องเข้ารหัสหรือบันทึกสิ่งที่สังเกตหรือสิ่งที่รับรู้ไว้ในความจำระยะยาว
๓. ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ และควรจะทำซ้ำเพื่อจะให้จำได้
๔. ผู้เรียนจะต้องรู้จักประเมินพฤติกรรมของตนเองโดย ใช้เกณฑ์ (Criteria) ที่ตั้งขึ้นด้วยตนเองหรือโดยบุคคลอื่น

(<http://watcharaphonchai.blogspot.com/๒๐๐๗/๐๘/bandura.html>)

สุวิทย์ ชัยเพชร และคณะ ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมการอ่านการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้ หนังสือนิทานร้อยกรอง เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย มีประสิทธิภาพของกระบวนการและผลผลิต เท่ากับ ๘๒.๒๒/๘๑.๑๑ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .๗๑ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นักเรียนมี ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทาน ร้อยกรองเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยในระดับมาก
(<http://www.e-journal.sru.ac.th/index.php/srj/help>)

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (๒๕๕๖ – ๒๕๕๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสร้างกรุงเทพมหานคร ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ขั้นเตรียมการ

๑. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ
๒. เตรียมสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น หนังสือนิทาน

๒. ขั้นดำเนินการ

๑. ให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย ในเรื่องประโยชน์ของการเล่านิทาน เทคนิคการเล่านิทาน และการเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก
๒. สอนสาธิตการเล่านิทานให้กลุ่มเป้าหมายฟัง และสาธิตวิธีการสร้างปฏิสัมพันธ์ในขณะที่เล่านิทาน ทุกวันพฤหัสบดีที่ ๒ และ ๔ ของเดือน
๓. กระตุ้นให้ผู้ปกครองเด็กเห็นความสำคัญของการเล่านิทานให้เด็กฟัง
๔. สุ่มเลือกผู้ปกครอง มาสาธิตเล่านิทานให้ผู้เข้าร่วมโครงการท่านอื่นฟัง มอบรางวัลแก่ผู้ปกครองที่เป็นต้นแบบการอ่านนิทาน
๕. จัดมุมส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้รถหนังสือเคลื่อนที่ที่มีหนังสือ นิทานหลากหลายแบบไว้ให้บริการแก่ผู้มารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี

๓. ^๕ขั้นประเมินผล

ประเมินผลโครงการระหว่างการจัดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- ๑.จากการสังเกตดูความสนใจของกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมโครงการและการ
สนองตอบต่อการฟังนิทานของเด็ก
- ๒.จากความสามารถของผู้ปกครองในการสาธิตการเล่านิทาน ได้อย่างถูกต้อง
- ๓.จากความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการ

คณะดำเนินงาน

นายวสันต์ บางกล้า	ผู้อนุมัติโครงการ
นางมณฑา บัวเกิด	ผู้ควบคุมโครงการ
นางฐิติพร เดชศิริ	ผู้ดำเนินงานโครงการและเล่านิทาน
นางธนิษฐา จันทร์ไค	ผู้ดำเนินงานเล่านิทาน
นางเกษณี วงษ์ฟอง	ผู้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
นางนิษฐาวลัย ยางนอก	ผู้ตรวจพัฒนาการ
นางสาวปญญา เสือมา	ผู้ประมวลผลโครงการ

ผังกำกับงาน

กิจกรรม	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดทำโครงการพร้อมขออนุมัติ	←→						
๒. ขอสนับสนุนสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	←→						
๓. เตรียมสถานที่และอุปกรณ์	←→						
๔. ดำเนินงานตามโครงการ	←						→
๕. ประเมินผลโครงการ สรุปและรายงานผล	←						→

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๘. งบประมาณ

๑. บุคลากรที่รับผิดชอบคลินิกสุขภาพเด็กดี
๒. อุปกรณ์ต่างๆ หนังสือนิทานขอสนับสนุนจากผู้บริจาคและของศูนย์บริการสาธารณสุข

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

เชิงปริมาณ

จำนวนเด็กและผู้ปกครองที่มารับบริการในคลินิกสุขภาพเด็กดี ในทุกวันพฤหัสบดีที่ ๒ และ ๔ ของเดือนและยินดีเข้าร่วมโครงการ

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๘๐ ของเด็กที่ฟังการเล่านิทานมีการตอบสนองต่อการฟัง โดยแสดงสีหน้าให้ความสนใจหรือสนุกสนาน, เพลิดเพลิน, ร่าเริง

ร้อยละ ๘๐ ของผู้ปกครองมีความสามารถที่จะเล่านิทานให้กับบุตรหลานของตนฟังได้

ร้อยละ ๘๐ ของผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการในระดับมาก

๙.๒ วิธีการ / เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผลสำเร็จ

ประเมินผลโครงการระหว่างการจัดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. จากการสังเกต ดูความสนใจ ของกลุ่มเป้าหมาย ในการเข้าร่วมโครงการและการสนองตอบต่อการฟังนิทานของเด็ก
๒. จากความสามารถของผู้ปกครองในการสาธิตการเล่านิทาน ได้อย่างถูกต้อง
๓. จากความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. ให้มีหนังสือหลายประเภทเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดพัฒนาการ
๒. ควรมีระยะเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางจิตติพร เดชศิริ)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้ควบคุมโครงการ
(นางมณฑา บัวเกิด)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานพยาบาลและการบริหารทั่วไป

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายวสันต์ บางกล้า)
นายแพทย์ชำนาญการ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๘ จีต – ทองคำ บำเพ็ญ

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการโครงการชวนหนูฟังนิทาน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อวัดระดับความพึงพอใจต่อโครงการชวนหนูฟังนิทาน ของผู้เข้าร่วมโครงการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพบริการให้ดียิ่งขึ้น ข้อมูลที่ท่านให้จะนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

๑. เพศ ☐ ๑. ชาย ☐ ๒. หญิง

๒. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี เต็ม

๓. สถานะการรักษายาบาล ☐ ๑. บัณฑิตในเขต กทม. ☐ ๒. ประกันสังคม

☐ ๓. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ ๔. ครอบครัวข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

☐ ๕. อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อโครงการชวนหนูฟังนิทาน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านต่อโครงการชวนหนูฟังนิทาน

ความพึงใจต่อโครงการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการแนะนำ สอนสาธิต					
๒. รูปแบบการจัดโครงการชวนหนูฟังนิทาน					
๓. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการเล่านิทาน การอ่านนิทาน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก					
๔. ท่านสามารถเล่านิทานให้บุตรหลานของตนฟังได้					
๕. ความพึงพอใจโดยรวมในการเข้าร่วมโครงการ					

ข้อเสนอแนะ

.....